

til hvilke man siger: Skulle disse Opgaver henlægges til Menighedsraadene, maa disse være lovordnede. Der er Spørgsmaalet om Offer afløsning. Det forekommer mig nu ikke nødvendigt, at dette Spørgsmaal henlægges til Menighedsraad, tværtimod er der vistnok i dette Ting og blandt Vælgerne ude paa Landet en stor Stemning for, at det er Sogneraadet, der har med Offer afløsningen at gøre, fordi det er en Sag, der særlig interesserer Skatteyderne, og fordi man mener, at Sogneraadet dér er det bedste Organ. Det glæder mig i saa Henseende at være i Overensstemmelse, ikke med den højtærede Kultusminister, men med den højtærede Konseilspræsident, der — det kan læses i Rigsdagstidende — i Fjor meget stærkt betonedede, at han ønskede, at Offer afløsningen skulde blive hos Sogneraadene og ikke lægges over til Menighedsraadene. Saa er der ganske vist Tiende afløsningen. Man hævder, at der have Menighedsraadene spillet en god Rolle ved at hindre, at Kirkerne bleve plyndrede af Tiende ejerne. Men det nærværende Lovforslag giver, i alt Fald saa vidt jeg har kunnet se, ikke Menighedsraadene nogen lovlig Adgang til at øve Indflydelse der, og denne Indflydelse ville vel ogsaa Sogneraadene kunne øve. De Opgaver, der betyde noget, kunne altsaa godt røgtes, uden at man har tvungne, lovordnede Menighedsraad.

Er der her Ting, som jeg finder, man ikke burde have henlagt til Menighedsraadene, savner jeg ganske vist ogsaa, naar vi nu skulle have disse Menighedsraad, en Paragraf, der fandtes i det kirkelige Udvalgs Forslag, i alt Fald paa et Tidspunkt af Forhandlingerne — jeg husker ikke, om den blev opretholdt til det sidste, det kan være, at den gik ud —, nemlig en Paragraf om Afskedigelsesret. Thi det er sikkert nok, at skal Sognemenigheden have Indflydelse paa Præsteansættelsen, maa den ogsaa have Indflydelse paa, hvordan man bliver af med Præsten. Det kan være godt at faa en god Præst, men det er endnu bedre at blive af med en daarlig Præst, og det er mange Gange endnu nødvendige. Er der noget, mange Sognemenigheder lide under, er det dels gamle, affældige Præster, dels ganske umulige Præster. Jeg skal ikke nærmere skildre, hvor mange af disse der findes indenfor Folkekirken, det har i sin Tid Vilhelm Beck gjort i meget drastiske Ord. Afdøde Svend Høgsbro tog i 1901 stærkt til Orde for, at Sognemenigheden fik en Ret til at blive

af med Præsten. Jeg tror, det hører med, naar vi skulle give Sognemenighederne en Ret ved Ansættelse af Præsten.

Men skulle vi nu have hele dette vidtløftige Apparat, som her foreligger — det forekommer mig, at det er et stort og vidtløftigt Apparat — for denne ene Ting: at give Sognemenigheden en ganske lille Ret med Hensyn til Præsterne Ansættelse? Det forekommer mig, at det er et stort Apparat til en meget lille Ting. Det er jo ikke en virkelig Præstevalglov. Er det virkelig nødvendigt at have hele dette store Apparat? Det forekommer mig ikke at være nødvendigt ud fra de Grundanskuelser, som jeg tror, den højtærede Kultusminister nærer. Det forekommer mig nærmest at være en politisk Nødvendighed, for ikke alt for stærkt at betone, at man slaar en Streg over de sidste 10 Aars kirkelige Lovgivning, for ikke alt for stærkt at betone, at det ærede Ministerium vender tilbage til det Standpunkt, hvortil det konsekvent burde vende tilbage, nemlig til 1894. Men skulle vi virkelig have hele dette store, vidtløftige Apparat for at faa den lille Smule Fremskridt gennemført, som denne ringe Indflydelse paa Præsteansættelsen er, maa jeg bestemt holde paa, at saa bliver det slaaet saa stærkt fast som vel muligt, at det er en ren Decentralisering af et Stykke kultusministeriel Administration og ikke andet. Altsaa, vi gennemgaa Paragraf for Paragraf og sige, som ogsaa det ærede Medlem fra Ringkøbing sagde: Det er kun at lægge et Stykke Selvstyre ud i Sognemenighedernes Haand, et Stykke Selvstyre angaaende Folkekirkens rent ydre Forhold. Lad os saa stærkt som muligt slaa det fast, og lad os saa udrydde alle Ord om kristelig Tro og kristeligt Sindelag af denne Lov, som ingenting har at gøre med kristelig Tro og kristeligt Sindelag. Lad os stryge alt det deraf, lad os give Valgret til alle Medlemmer af Folkekirken og ikke gøre noget som helst Forsøg paa at rense ud; det er dog umuligt. Lad os saa slaa fast, at det er et Stykke Selvstyre, et Stykke Decentralisation af Kultusministerens Administration, som maaske er vokset ham noget over Hovedet og maaske blevet ham for stor og omfattende. Jeg kan godt forstaa, at det kunde være en Behagelighed for Kultusministeren og for Kultusministeriet at lægge nogle af de Sager, det har med at gøre, ud til Sognemenighederne, og det kan ogsaa være en Behagelighed for Sognemenighederne at faa lidt direkte Indflydelse derpaa. Men